

SETKÁVÁNÍ

Brněnský evangelický měsíčník

2022 / 9

Jsem těhotná s mužem, jemuž patří tyhle věci. Pohled' jen pozorně, čím je toto pečtidlo, šňůrka a hůl!

Gn 38, 25

*Běda těm, kdo říkají zlu dobro a dobru zlo,
kdo vydávají tmu za světlo a světlo za tmu,
kdo vydávají hořké za sladké a sladké za hořké.*

Iz 5,20

ÚVODNÍK

Úvodník by měl být aktuální, ale v polovině října je opravdu těžké předvídat, co se bude dít v listopadu. Žijeme v turbulentní době, jak pokud jde o politickou situaci, tak o chování viru, o němž jsme před dvěma roky neměli ani tušení. Je až neuvěřitelné, jak něco tak miniaturního může naprosto otrást vším, nač jsme byli zvyklí a co nám připadalo jako neměnné a samozřejmé. Znovu jsme si museli uvědomit, že nic nemáme pod kontrolou a ve svých rukou, a veškeré plány mohou být velmi rychle obráceny vničeč.

Těmito slovy jsem začínala úvodník do listopadového čísla před rokem. Tehdy se zdálo, že nic horšího než koronavirus nás nemůže potkat. Vir je tu s námi stále, i když už jsme si na to trochu zvykli, a zatím nových případů nepřibývá tolik jako před rokem; nevíme samozřejmě, jak to bude vypadat v dalších měsících.

Ještě děsivější je ale to, co se děje už od konce února na Ukrajině. Vidíme to v televizi téměř v přímém přenosu – zničená města a vesnice, zmařené životy, hromadné hroby, nezměrné utrpení přeživších, obraz zkázy všude tam, kam vstoupila okupační armáda, miliony uprchlíků hledajících bezpečí. Nechce se věřit, že toto se děje v Evropě na začátku 21. století. A s tím souvisí krize ekonomická, zvyšování cen, strach z nadcházející zimy a z nedostatku plynu a elektrické energie. Z toho samozřejmě těží ti, kdo tento strach přizívají ve snaze zanést rozkol a paniku do společnosti.

Bude nutné se uskrovnit, začít šetřit takřka se vším, a to spoustu lidí děsí. Vybavují se mi slova jedné písně ze zpěvníku Svítá – zvykli jsme si snadno žít a málo přemýšlet. Třeba to leckoho přiměje k omezení plýtvání, k uvážlivějšímu hospodaření a nepodléhání těm, kdo slibují nesplnitelné a šíří falešné zprávy. Je neuvěřitelné, jakým nesmyslům jsou někteří lidé ochotni věřit. Jak aktuální je varování, které zvolila Jednota bratrská jako heslo pro měsíc listopad!

Chci ale skončit nadějně jako před rokem – poslední listopadová neděle je první nedělí adventní, předzvěstí blížících se svátků vánočních, kdy budeme slavit narození našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista. A tuto vánoční radost nám nemůže vzít nikdo a nic.

Hana Dvořáková

Přišel čas přezout gumy.

Jak tak sedím v servisu, napadá mě, že vlastně vzniká nový typ svátku. Dřív lidi slavili Boží tělo nebo Nanebevzetí Panny Marie, dnes už málokdo ví, kdy vlastně tyhle svátky jsou.

Ale máme nové svátky. Třeba zrovna zimní a letní gumovrat. Možná se z toho vyvine nějaká tradice, představuji si vesnický průvod v krojích, kdy šohajové a frajářečky nesou ozdobené letní pneumatiky a za zvuku písně je slavnostně pokládají do stodoly na slámu, případně do garáže. Uvažoval jsem, co by se k tomu hodilo za píseň, líbila by se mi taková lidová:

Na našem dvorku

Na našem dvorku

Dal Jano sbohem

Letnímu vzorku

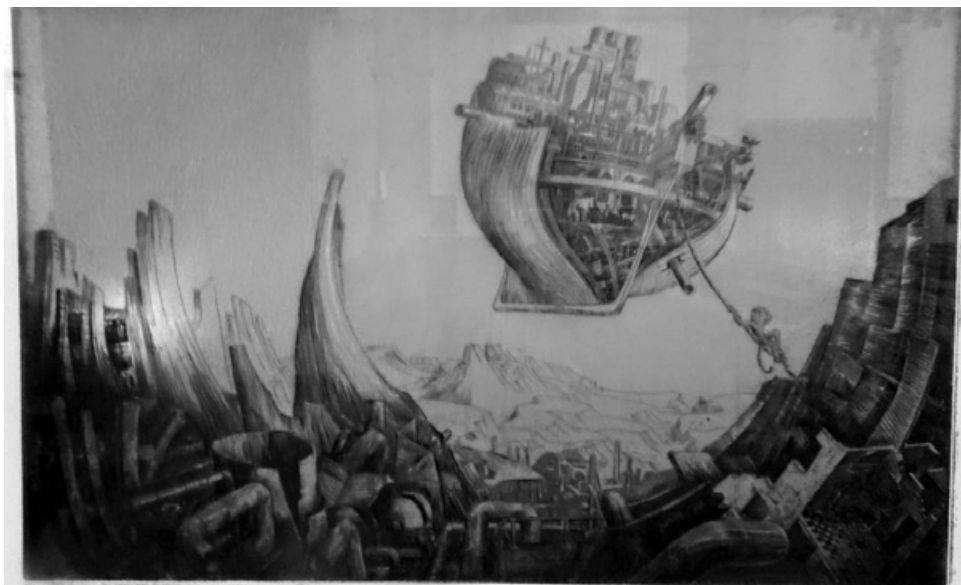
Což o to, gumy, o ty my se staráme. Horší je to s dušemi. V tom kostele si člověk duši aspoň trochu dohustí, ne že by neměla záplaty, to určitě má, ale když ji dohustíte, někam na tom dojedete. Docela by mě zajímalo, kdyby se dělaly takové silniční kontroly našich duší, jak by to dopadlo. Nevěra – 2 body, pomluva – 2 body, lež – 1 bod, milosrdná lež – řešeno domluvou. Nasbírali byste dvanáct bodů a už byste mazali na pouť do Santiaga de Compostella.

Možná je klika, že se to nedělá, kdyby to tak bylo, asi bych se už balil.

Marek Eben: Sloupky zpoza volantu

Rozloučení s výstavou Klause Kuglera

V létě se v Červeném kostele konala výstava Klause Kuglera při příležitosti jeho 80. narozenin. Výstavu pod záštitou rektora MU pořádala Ackermann-Gemeinde, Rottenburg-Stuttgart s Farním sborem Brno I ČCE a Masarykovou univerzitou. Vernisáž proběhla 24. 7. 2022, v rámci bohoslužeb, které lze sledovat ze záznamu na internetu <https://youtu.be/HVdnnRWrhgy>.

Klaus Kugler se narodil ve Vlasaticích u Pohořelic, umělecké vzdělání získal na Akademii výtvarných umění ve Stuttgartu a na Akademii výtvarných umění ve Vídni, do důchodu působil jako učitel výtvarné výchovy v Bádensku-Württembersku. Touto výstavou se symbolicky vrací na Moravu.

Klaus Kugler je mistrem malých a středních formátů. Kresby, kombinované techniky, lepty i olejomalby často ukazují prolínání různých světů přírody, techniky, umění, architektury, emocí a náboženství. Velkou inspirací pro Kuglera jsou literární a výtvarná díla renesance, na která různě nápaditým způsobem reaguje. Promítá je do aktuálních problémů současného rozporuplného světa. Kugler často vytváří koláže s deskami plošných spojų, bohatství jeho obrazových nápadů lze odhalit jen při dlouhém pozorném pohledu. Jeho díla jsou v několika veřejných sbírkách, do širokého povědomí se dostala díky více než stovky výstav.

Na stěnách kolem kostela bylo vystaveno 42 děl autora: lepty a barevné nátičky ručně přepracované autorem, přemalby otisků desek plošných spojų, kresby štětcem na papíře a temperovaná malba na plátně.

V sobotu 1. října 2022 v 18 hodin proběhlo v Červeném kostele rozloučení s výstavou. Hosty oslovil farář Ondřej Macek, prof. Rainer Bendel z Ackermann-Gemeinde, prorektor MU prof. Jiří Hanuš a Petr Peňáz z organizačního výboru, tlumočil Zdeněk Mareček. Finisáž doprovázel kunsthistorik a violoncellista Helmut Scheunchen svou interpretací hudebních děl. Rozloučení s výstavou zakončil přípitek a neformální setkání s pořadateli výstavy. S pomocí bohatých materiálů z výstavy sepsal

Jan Franců

zleva Petr Peňáz a Klaus Kugler při finisáži

Rekonstrukce Losova sálu v Blahoslavově domě

Staršovstvo Blahoslavova domu se již v předchozím období shodlo, že je potřeba všechny prostory postupně opravit i upravit do modernější podoby. Proto již dříve došlo k renovaci oken, rekonstrukci presbyterny, kanceláře a vstupní haly. V letošním roce pokračujeme rozsáhlejší rekonstrukcí Losova sálu v prvním patře. Slibujeme si od ní obnovu sálu, která esteticky naváže na historický ráz Blahoslavova domu, a zároveň sál získá moderní vzhled i vybavení vhodné k pořádání akcí různého typu od nedělních setkání při kávě a čaji, sborových akcí, jednání konventu Brněnského seniorátu, zkoušek pěveckých sborů a jiných hudebních uskupení po veřejné akci typu koncertů, přednášek či promítání. Zároveň dojde ke zhodnocení financí, které sbor v minulém období našetřil.

Rekonstrukce začala 1. srpna a dosud proběhlo vyčištění prostor Losova sálu a galerií v hlavním sále, odvoz sutí, oprava elektroinstalace a nalití základní vrstvy nové podlahy, která musí celkem asi pět týdnů vysychat, než na ni bude možné položit a nalepit další dřevěné vrstvy. Do té doby budou nanесeny nové omítky, provedeny výmalby a instalace elektrozařízení. Zároveň s těmito pracemi probíhá také rekonstrukce schodiště a zejména toalet v přízemí, kde rozvody vody a kanalizace již byly v havarijním stavu. Nové řešení je připraveno i na možnost splachování dešťovou vodou, kterou plánujeme zachytávat ze střechy Blahoslavova domu. Začátkem listopadu by toalety měly být zase v provozu. Losův sál bude možné znovu používat na přelomu listopadu a prosince.

Na rekonstrukci zmíněných prostor využívá sbor 1 200 000 Kč našetřených v minulých letech, dar od partnerských církví, tzv. Kulatého stolu ve výši 250 000 Kč a bezúročnou půjčku z Jeronýmovy jednoty ve výši 2 000 000 Kč splatnou do roku 2027. Byla vyhlášena také mimořádná sbírka, která k 6. 10. 2022 vynesla 120 700 Kč, její trvání bylo schváleno do konce kalendářního roku.

Vzhledem k nárůstu cen stavebních materiálů bude potřeba odložit nákup nových stolů a dalšího mobiliáře na příští rok, což umožní jeho pečlivý výběr. Nicméně se můžeme těšit, že oslavy 500 let narození Jana Blahoslava v únoru 2023 a oslavy 100 let Blahoslavova domu v říjnu roku 2024 proběhnou v nově zrekonstruovaných prostorách.

Eva Kazdová, kurátorka sboru Brno II

Podzimní školka mládeže

Rok se s rokem sešel a je tu zase podzim, plný barevného listí, sluníčka a hlavně dobré nálady a pozitivní energie.

K podzimu se také váže ještě jedna velmi důležitá událost a tou je podzimní školka evangelické mládeže.

Tentokrát probíhala od 14.-16. října a konala se v Nosislavi. Sešlo se nás opravdu hodně, zhruba přes 100 lidí. Přespávalo se na základní škole a většina děje se odehrávala v Husově domě.

Vše bylo jako vždy vzorně připraveno pracovitým SOMem, bez kterého by se to nikdy neuskutečnilo, a jsme za něj moc rádi. Téma celé školky bylo "Měj upřímně rád a dělej co chceš" které se vztahovalo na lidské vztahy a hranice.

V pátek po příjezdu na nás čekala velmi zajímavá hra na přemýšlení i fyzickou zdatnost.

Sobota byla plná parádních aktivit, takže nuda tady rozhodně nehrozila. Po snídani jsme mohli zavítat na velmi zajímavou a naučnou přednášku o hranicích ve vztahu. Dále následovaly různé workshopy a dílny, které byly neméně zajímavé. Před odpoledními sporty byly volby do SOMu, které byly upřímně trochu zdlouhavé, ale jsou jen jednou za dva roky, tak se to dá přežít. Celý sobotní večer byl zakončený párty na téma Lotranda a Zubejdy, takže se tancovalo a zpívalo z plných plic v tematických kostýmech.

Celá školka byla zakončená po bohoslužbách v neděli před kostelem. Byl to moc krásný víkend plný usměvavých, milých lidí. Jsem ráda, že jsem toho mohla být součástí a už se těším na jarní školku!

Anděla Šebestová

Skautská neděle v Červeném kostele

Jako každý rok se ve sboru Brno I slavila neděle společně se skauty ze 70. oddílu, který je se sborem spřízněn. Šlo, stejně jako minulý rok, shodou okolností o neděli Díkčinění spojenou s jarmarkem a vysluhováním večere Páně. Skauti tradičně přišli do kostela v krojích a měli připravený doprovod některých písní ze zpěvníku Svítá, první čtení a přímlovnou modlitbu. Na bohoslužbách nechyběl dlouholetý člen sboru a zakladatel 70. oddílu, Jaroslav Černý - Ursus. Po bohoslužbách a jarmarku byla možnost jít na oběd na faru, který skauti organizovali.

Náš skautský oddíl má schůzky na faře na Pellicově a většina dětí v oddíle je z evangelických sborů. Jsme proto rádi, že můžeme mít společné akce jako je skautská neděle a se sborem si navzájem vycházet vstříc. Těšíme se zase za rok.

Štěpán Pikna

Jarmark v Červeném kostele

Je dobrou tradicí, že se každý rok během podzimu koná v našem sboru dobročinný jarmark. Letos byl na Neděli díkůvzdání 2. října.

Kdo neotálel, mohl si z přinesených výrobků, výpěstků a všelijakých pochutin sestavit výborné nedělní menu. Začít se dalo rakytníkovým likérem a pokračovat čerstvým jehněčím vývarem s kořenovou zeleninou, italským rizotem z dýně hokaido podávaným se sklenicí bílého vína z Velkopavlovické vinařské oblasti. Jako dezert se nabízel francouzský hruškový nebo jablečný

koláč. To vše v biokvalitě, hand-made a s láskou. Samozřejmě byly k mání i všechny potřebné věci kolem. Ručně vyráběná mýdla k mytí rukou před i po jídle. Levandule k slavnostně prostřené tabuli. Jablíčková taška na nákup. I čaj o páté.

Díky za ty dary, chutě, vůně, tvary.

Díky Dáši Vtípilové i všem dalším, kteří přispěli, chystali, pomohli, nakupovali. 25 tisíc už sviští k Potravinové bance, jejíž pomoc možná v příštích měsících vyhledá ještě větší množství lidí.

Iva Květonová

BÝT S DRUHÝM

Nemoc

Nemoc nás nakonec skoro vždycky přepadne nečekaně a zproblematizuje náš dosavadní život, poukáže na naši křehkost a omezenost. Přinese bolesti, ztrátu energie, okoušení závislosti na pomoci druhých, omezené nakládání s časem a v neposlední řadě také izolaci.

zdraví

Sigmundu Freudovi je připisována věta: „Neexistuje zdravý člověk, pouze špatně vyšetřený.“ Otázkou skutečně je, čemu vlastně říkáme zdraví. Málokdy jsme bez jakýchkoli problémů. Jsme zdraví tehdy, když nás nic nebolí? Nebo když nám nic nechybí? Není vždy zdraví i trochu prostoupeno nemocemi? Součástí zdraví je také pohoda sociální, duševní, ekonomická atd. Zároveň však po celý život ohledáváme proměňující limity našich těl, naší kapacity.

Karl Barth napsal, že za zdravého lze považovat toho, kdo má „sílu k bytí člověkem“. Tedy zdravý je ten, kdo je sám či s druhými schopen život rozvíjet a tvořit. Druhou stranou této mince je ovšem moderní požadavek na to být stále aktivní, něco dělat, nepodlehnout, nelehnout si, nikdy se nesmířit se „stavem“.

Přes velkou proměnu moderní medicíny i silné vlivy východních filosofii není stále ještě možná vždy dostatečná pozornost věnována tomu, že projevy těla jsou spjaty i s tím, co se děje v naší duši; s tím, co nás trápí, trápilo; s tlaky, které jsou na nás vyvíjeny; se ztrátami různých opor, životní orientace.

Mám pocit, že o lékařskou protekci často neusilujeme proto, aby se nám dostalo lepšího zacházení, ale proto, že toužíme po odborníkovi, který si s námi bude také povídat, vysvětlovat nám příčiny, možnosti, chovat se k nám „lidsky“ – pro kterého nebudeme rodným číslem; který neodbude zkoumání souvislostí – toho, v jakých podmínkách žijeme, co se nám děje nejen v těle, ale i v „mysli“, v „srdci“, kdo přihlédně vědomě k tomu, že dnes je řada nemocí spojena se stresem atd. (civilizační choroby).

hnisají mé rány

V 38. žalmu se o nemoci mluví takto: „Nekárej mě, Hospodine... neboť na mě dopadly tvé šípy, těžce na mě dopadla tvá ruka. Pro tvůj hrozný hněv už není na mém těle zdravé místo, pro můj hřích pokoje nemá jediná kost ve mně... Páchnou, hnisají mé rány pro mou poštilost... Mé ledví je v jednom ohni, nezbylo nic zdravého v mém těle... Selhává mi srdce, opouští mě síla a mým očím hasne světlo.“ Nemoc je ve Starém zákoně často vnímána jako předzvěst smrti. A ačkoliv na řadě míst probleskuje pochopení nemoci jako trestu, objevují se i tu tím pádem logické otázky, proč jsou šťastní a zdraví bezbožníci.

Ježíš povzbuzuje spíše k zápasu s nemocí než k jejímu přijetí. Dosti jednoznačně popírá přímou souvislost mezi nemocí, postižením a hříchem, resp. trestem za něj. Jeho uzdravování mají být pak ochutnávkami božího království, ve kterém není nikdo odstrčen, ve kterém není bolest.

Ovšem již v první církvi se souvislost mezi hříchem a onemocněním „vrací“. Návštěvy nemocných zahrnují modlitby, potěšování, ale také výzvy: „Je někdo z vás nemocen? Ať zavolá starší církve, ti ať se nad ním modlí a potírají ho olejem ve jménu Páně. Modlitba víry zachrání nemocného, Pán jej pozdvihne, a dopustil-li se hříchů, bude mu odpuštěno. Vyznávejte hříchy jeden druhému a modlete se jeden za druhého, abyste byli uzdraveni.“ (Jk 5) Zároveň je nemocný chápán jako „typický“ bližní, o kterého máme pečovat a kterého máme navštěvovat.

Apoštol Pavel je možná trochu masochisticky schopen vidět svou bolest a slabost jako způsob, kterým se v jeho životě projevuje boží blízkost. (2K 12,9)

proč

Je to produkt jisté biblické tradice nebo jakási naše přirozenost, že nás často tak rychle napadne, zda naše onemocnění není trestem za nějakou vinu? Není to způsob, kterým se projevuje naše potřeba vědět „proč“? Případná varianta této otázky může znít i takto: Jsem nevinný. Kdo mi to tedy způsobil?

Odpouští-li nemocnému Ježíš před uzdravením jeho hříchy, není to projevem toho, že už je dotýčný odčinil, nebo jen toho, že trest za ně je nyní sňat, ale je to možná Kristova reakce na to, že v člověku skutečně nemoc otevírá zásadní otázky, bytostné pochyby, bolestivé pohledy do minulosti, temnější vnímání vlastního života.

Při vši nebezpečnosti a i teologické problematičnosti vnímání nemoci jako trestu může toto přeci jen pomoci také ke korekci pohledu na mě samotného. Pohledu, ve kterém se přestávám vnímat jen jako oběť. V žádném případě však tento směr uvažování nemůže být nemocnému vnucován někým druhým.

Ježíš také nikde nepřesvědčuje nemocného o tom, že jeho choroba má nějaký smysl. Smysl není v nemoci, ale v jejím překonání, v novém okoušení dobré boží blízkosti. (J 9,3) To ovšem nemusí mít vždy podobu uzdravení, ale třeba otevření se budoucnosti, která tu je nezávisle na nemoci. Takový postoj může vést ke vzdorování nemoci, ale i k jejímu netrpnému přijetí.

Člověk nerad dělá něco, co je zbytečné, proto si i v nemoci klade otázku: Proč se mi to stalo? Případné odkrytí smyslu nejde ovšem nikomu vnutit a také ho zpravidla nejde odkrýt „na první dobrou“. Rozpoznání, že jsem si zlomil nohu kvůli tomu, abych se na chvíli zastavil, může být občas právě jen rychlým výkladem bez hlubšího a trvalejšího prožitku. Zároveň i nemoc skutečně může vést k vděčnosti za minulé, za lásku ad.

Na otázku „jak to může Bůh dopustit“ z mého pohledu neexistuje uspokojivá odpověď. Lze ji jenom „vydržet“, neodmrštit, ale v mlčení, ve váhavých tichých slovech pomalu odkrývat, že Bůh sice zřejmě leccos připouští, ale zároveň i mnoho dává, bojuje na naší straně, přikrývá síly i naději, že bolest jednou nebude. Lze naříkat před ním, jemu – v důvěře, že slyší. A pro některé je nakonec i pomocí v nemoci vědomí, že sám Ježíš ví, jak bolí rány, izolace, nepochopení, zrada, umírání. A že s tím vším sedí na židli vedle naší nemocniční postele.

xenodochia

Antičtí lékaři-filosofové přičítali vznik nemocí působení duchů, nerovnováze v tělesných šťávách, vnímali je jako opotřeбенí stroje, ale i jako trest.

Ve 4. století byly zřízeny první nemocnice (xenodochia), které byly ovšem zároveň útulky pro staré, sociálně i jinak ohrožené. Zpravidla byly součástí klášterních komplexů. Jejich „klienti“ byli nejprve vyzpovídáni a teprve po léčení duše následovala péče o tělo. Zdejší lůžka byla nasměrována k oltáři s přítomným Kristem. Při pohledu na český pantheon světců jsou jeho ženské členky často spjaty se vznikem špitálů (Anežka, Zdislava) a v nemocničním prostředí se pohybovaly i ty novověké (Marie Restituta Kafková).

Martin Luther radil, aby nemocným byly dodávány podněty k radosti. A aby duchovní „bojovali“ s jejich pochybnostmi o boží dobrotě a jeho zaslíbeních, kterým nemoci i stáří člověka vystavují.

Pietisté vybízeli k trpělivosti. A evangelické diakonky měly ve své profesi kombinovat péči o tělo s péčí o duši.

Až do 20. století byla součástí péče o nemocné návštěva duchovního spojená s modlitbou, pomazáním, požehnáním či večeří Páně.

medicína

Současná medicína se vyznačuje nespornými úspěchy. – Včasná diagnostika, kvalita přístrojů, prodloužení života i jeho kvality, rychlost a pestrost výzkumu. Ale jsou tu také zvyšující se ekonomické tlaky spojené s volbami mezi různými formami léčby a také nové nemoci, epidemie.

Může však být zdrojem naší naděje pokrok v medicíně? Může nás trvale uklidnit, že brzy bude na všechny nemoci lék?

Leckteré léky mají navíc nezanedbatelné vedlejší účinky. Při leckteré léčbě je život prodloužen, ale mnohdy s velkými otázníky nad jeho podobou.

Pobyt v nemocnici přináší jindy nepoznanou bezbrannost. A ruku v ruce s obrazem všemocné medicíny jdou možná i mnozíci se stížnosti na nemocniční personál, který je vedle skutečných selhání občas rovněž viněn z toho, že zkrátka nedosáhl, nemohl dosáhnout uzdravení nás či našich blízkých.

křesťanská služba

Primárním úkolem křesťanské služby, která ještě v některých našich sborech dožívá, nebyla příprava sborových obědů a kávy po bohoslužbách, ale návštěvy nemocných. Nešlo jen o vyřešení omezených možností placených duchovních, ale také o snahu postupovat podle principu subsidiarity. Totiž poskytovat si vzájemnou „pomoc“ a oporu mezi věřícími a až při vyčerpání vlastních zdrojů se obrátit na „profesionála“.

Tato služba však dnes naráží na větší anonymitu sborů, strach z neznámého, obavy z komunikačních nedostatků. Respektive na to, že se lékáme této velmi osobní výzvy – co já mohu nabídnout? Leká nás nemoc sama, riziko, že budeme muset uvažovat nad tím, jak by nám samotným bylo v podobné situaci apod. V neposlední řadě se možná i tu trochu projevuje náš občas konzumní přístup k životu ve sboru, kam je snazší přicházet nabírat, než se v něm angažovat.

být s nemocným

Nabídka naší blízkosti nemocnému může mít celou řadu podob – od praktické pomoci k hlubokému rozhovoru, jehož přirozenou součástí je také společné mlčení.

Projevený zájem ideálně dává nemocnému člověku zakusit, že je stále chtěný, žádaný, milovaný, že náš vztah k němu se nezměnil. Zdravotnický systém lidi někdy rozřadí podle čísel diagnóz, druhý člověk nám naopak může dát v rozhovoru okusit naši trvalou jedinečnost.

Zatímco blízcí jsou většinou velmi zasaženi se svým nemocným, je k naslouchajícímu rozhovoru třeba právě někdo, kdo není „tak bezprostředně namočený“.

V rozhovoru si nemocný může snáze uvědomit, co se v jeho životě změnilo a co nikoli; jak nemoc i sebe s ní vnímá nebo může vnímat. Mluvit o nemoci zpravidla pomáhá, kdežto „řešit si“ ji jen sám v sobě, jí může umožňovat růst do rozměrů větších, než jaké jí přísluší. Rozhovor pomáhá pojmenovat, jaké všemožné strašáky nemoc pro nás představuje, dává jim tvar a tím omezuje jejich moc – mluvíme-li o tom, co konkrétně nemoc může způsobit.

Rozhovor je vyjádřením zájmu o zkušenost nemocného. Nabídkou prostoru, ve kterém není nutné předstírat, zastírat, projevoval optimismus, pokud se nám ho ve skutečnosti nedostává, ale říci, co mě skutečně tíží, co opravdu chci vyslovit. I tzv. velké teologické otázky (po boží spravedlnosti apod.) mohou být někdy jen skrytou předeherou k otevření mluvení o mé velmi konkrétní bolesti.

Každý jsme jiný a máme jiné strategie (které se navíc věkem proměňují) – záleží na našem vzdělání, sociálním stavu, víře, rodině atd., jak se s nemocí

„popasováváme“, ale opět je to leckdy rozhovor, co nám ty naše pomůže odhalit.

Nemoc provázejí naše různé reakce na ni: od strachu, přes stud, vztek, popírání, rezignaci, hledání zdůvodnění. V rozhovoru jimi lze procházet snáze.

Případný smysl nemoci je vždy individuální konstrukt a každý si jej musí najít sám. Partnera v rozhovoru nepotřebuji jako poradce, ale jako „porodníka“, který mi pomáhá v mém hledání.

Naopak odbýt druhého frází „to bude dobrý“ je často výrazem vlastního strachu („musel bych přemýšlet, co já“), neochoty s druhým mluvit, naslouchat, připustit nemoc i k sobě. Podobně působí i formulace, kterými pozornost převedeme k sobě: „to mně se stalo“ atd. V rozhovoru s nemocným si také musíme pečlivě uvědomovat vlastní pocity, myšlenky a odlišovat je od těch, se kterými přichází nemocný. Mnohdy hrozí, že vneseme to své, když tu ve skutečnosti máme být pro druhého.

Ano, mluvit s nemocným vzbuzuje oprávněné obavy: Mohou zazní otázky, na které se odpovídá těžko, nebo na ně odpovědi prostě nejsou. V rozhovoru můžeme být vystaveni tlaku na vysvětlení a většinou si nevystačíme ani s argumenty ze statistiky, genetiky nebo životosprávy. (Ovšem, co vysvětlení může přinést?)

Druhého „mám na to“, abych se s ním mohl vztekat (konečně hněv nemusím potlačovat), prosit, zápasit, stěžovat si (i na Boha), hledat naději, odpovědnost – být aktivní, ne jen pasivní trpící.

Nemocný má právo naši nabízenou blízkost odmítnout – projevit tak svobodu, které často mnoho nemá.

Rozhovor s nemocným rozhodně není prostorem k misii či k vylepšování jeho víry, ale třeba k tomu, abychom spolu mluvili o našich životních zdrojích.

Ježíš se vyznačoval tím, že svými doteky radikálně probouřoval izolaci nemocných. Jen máloco může být tak uzdravujícího jako dotek blízkého člověka – pohlazení. Zároveň je ovšem dotek také vstupem do intimní zóny druhého, proto by mu měla předcházet velmi vědomá reflexe.

A konečně se za mě partner v rozhovoru může pomodlit!

naděje trvalá

Bůh dal život, slíbil svou věrnost, blízkost, to, že není nic, co by nás od něj odloučilo, ale neslíbil nám zdraví. V Bibli lze nalézt pasáže, podle kterých uzdravuje, ale také drtí. Se životem nám dal i svobodu a odpovědnost, ve které si volím také to, jak budu ke svému tělu přistupovat. Bolest někdy zvyšuje naše senzory pro vnímání času bez ní. A každé, i drobné uzdravení lze chápat jako závdavek božího království.

Důvěra v Boha může pomoci postavit se nemoci na odpor i její atak „ustát“. Jejím obsahem pak není (jen) naděje krátkodobá (na uzdravení z této nemoci), ale trvalá...

Ondřej Macek

Támar nebude sedět v koutě

Nečtěte dál, pokud vás příliš pobuřují punkerky Pussy Riot, se zahaleným obličejem a krátkými sukněmi, které zpívají před oltářem v pravoslavném chrámě svou modlitbu „Bohoroďičko, vyžeň Putina“. Nečtěte dál, pokud se pohoršujete nad polonahou dívkou s trnovou korunou, která klečí při mši v katedrále a na nahém těle má nápisy zastávající se zneužitých žen. Nečtěte dál, pokud vás naštvala aktivistka, která vylepovala plakáty Madony s duhovou svatozáří na podporu LGBTQ+. Nečtěte dál, protože dnešní biblická hrdinka by vás také pobouřila.

Seznamte se: Támar.

Příběh začíná ovšem od Judy, muže, který má tři syny. Pro prvního z nich si vyhlédne za ženu právě Támar. Začíná to jako pohádka. Jenže prvorozený Judův syn Er umírá bez potomka, bylo to krátké a bezdětné manželství. Juda přikáže svému druhému synovi Onanovi, aby se s Támar oženil. Taková byla praxe „švagrovské povinnosti“ – vzít si ženu svého bratra, který zemřel bez potomků, zplodit potomky, kteří ponesou jméno zemřelého, a postarat se o jeho vdovu, stát se jejím zastáncem. Tak by to mělo být, to je spravedlnost v Božích očích. Druhý syn však potomka zplodit odmítá a záhy také umírá. Otec Juda by měl provdat Támar za třetího syna, ale váhá, zkouší, jestli to celé nevyšumí. Támar pošle zpět domů k rodičům, s výmluvou, že nejmladší ještě nedospěl. Když ale Támar zjistí, že Juda nedělá nic, i když nejmladší dospěl, začne jednat sama. Oblečená jako prostitutka, se zahalenou tváří a možná poodhaleným zbytkem těla, dosáhne Istí toho, že sám její tchán Juda s ní zplodí potomky, kteří ponesou dál odkaz tohoto rodu a Boží požehnání. Je to risk, kvůli svému nestandardnímu těhotenství se Támar ocitá v nebezpečí života, ale nakonec je uznána Judou za spravedlivou. Přečíst si to můžete v Genesis 38.

Příběh Támar začíná od mužů, kteří by měli jednat. Muži se však svým úkolům vyhýbají. Měli by přinášet život, starat se o zabezpečení druhých, měli by dostát spravedlnosti, tomu, co po nich Bůh chce a kam je vede. Ale muži jsou v tomto příběhu slabí. Jsou zlí. Jako Er. Bojí se. Jako Juda – co když Támar přináší smrt? Chtějí se potěšit, ale nejde jim o spravedlnost, jsou vypočítaví – jako Onan, který se nezřekne intimních setkání s Támar, ale ani ho nenapadne, aby se svému bratru postaral o potomka, o zachování jeho jména. Žena je tu jen jako objekt pro mužovo potěšení.

Tak Támar přestane čekat na muže a začne jednat sama. A je z toho lest, prostituce, svedení příbuzného, těhotenství neprovdané. Podvodnice a děvka. Dost na pohoršení, dost na odsouzení, dost na trest. Nemohla to udělat tak, aby nás to nepobuřovalo? Vždyť porušila všechna možná pravidla! Ženy, prosím vás, nemůžete protestovat nějak způsobně, bez pohoršení?

Některé skutečné či domnělé hříchy je snadné vidět nebo na ně upozorňovat. Některé hříchy jsou ale tak velké, že je přehlízíme. Je snadné vidět něčí rostoucí břicho nebo se rozčítit nad výtržnosti. Vidět hřích, který se vtělil do struktur, do zvyků, do státu či církve, to už tak snadné není. Je snadné pohoršit se nad

nestandardním chováním, je ale těžké odhalit nespravedlnost, která se stala standardem.

Támar měla mlčet a na Judův hřích nespravedlnosti by se zapomnělo. Vždyť byl přece muž a ten o své rodině rozhodoval sám, takový už je zvyk. Támar ale nemlčí. Nebude sedět v koutě. Vyšla na cestu. Jedná. Svléká se, provokuje, riskuje.

Nespravedlnost je často tak veliká, že volá do nebe – ale jako by to nikdo neslyšel. Támar tomu volání propůjčila hlas, tělo, sebe. Protestuje proti nespravedlnosti. Nebojuje jen za sebe, bojuje za všechny, kterým se spravedlnosti nedostává, kteří hlas (už nebo ještě) nemají. Ona se zasadila za ty, kdo potřebují zastání – ta, která měla dostat zastánce, se sama zastáncem stane. A spravedlnosti dosáhne. Přes všechno, čím nás pohoršuje, Támar je spravedlivá.

Muž, který měl Támařinu sílu a odhodlanost doslova v genech, řekl: *Nebude-li vaše spravedlnost o mnoho přesahovat spravedlnost zákoníků a farizeů, jistě nevezdete do království nebeského.* (Mt 5,20)

Proto: pohoršujme se, ale na správném místě, nad skutečnou nespravedlností a útlakem! *Blaze těm, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti!*

Marta Sedláčková

Judova manželka, dcera Šúova, zemřela. Když se Juda utěšil, putoval se svým adulamským přítelem Chírou za stříhači svých ovcí do Timny. Oznámili Támaře: "Tvůj tchán putuje do Timny ke stříži svých ovcí."

Gn 38,12

zbytky zdí na místě někdejší Timny (7. století před Kristem)

400 let od mučednické smrti Jana Beránka, II. část

V sobotu 19. března 2022 se ve Ždánicích konalo veřejné shromáždění, při němž jsme si připomněli, že zde býval největší sbor Jednoty bratrské na jižní Moravě a smutné výročí popravu jejího posledního kněze Jana Beránka před starou radnicí. O tomto shromáždění jsme přinesli informaci v dubnovém čísle na str. 100.

Dnes se k evangelickému vyznání ve Ždánicích hlásí pouze několik jednotlivců. Evangelická víra však přečkala těžké časy v nedaleké kazatelské stanici v Násedlovicích.

Zůstala na Jednotu ve Ždánicích však také nějaká fyzická památka?

Na prostranství před starou radnicí, kde byl Jan Beránek upálen, jsou dnes kontejnery na odpady a dvě lípy, mezi nimiž stojí socha svatého Jana Nepomuckého. Farní kostel svatého Filipa, který patrně Bratři užívali v 16 století k bohoslužbám, byl zrušen v roce 1784, prodán a jeho zdi posloužily při přestavbě na soukromé domy č.p. 167, 168 a 169.

Kolem kostela býval hřbitov, za nímž jsou nejspíš pohřbeni i zemřelí členové a kazatelé Bratrského sboru.

Na věži farního kostela byly dva zvony. Jeden z nich, z roku 1479, byl při přestavbě zničen a roztaven, ale druhý, z roku 1540, se zachoval v obecní zvonici, která byla v roce 1968 zbořena a znovu postavena, aby nebránila dopravě.

Na zvonu, který většina badatelů považuje za bratrský, je latinský nápis s textem z Janova evangelia: *Jesus Nazarenus Rex judeorum* – Ježíš Nazaretský

Král židů. Pilát nechal tuto větu napsat na tabulku na Ježíšově kříži ve třech jazycích a po námitkách židů, že Ježíš jejich králem není, řekl: „Co jsem napsal, napsal jsem“. Tento biblický citát mohl vyjadřovat bratrský důraz, že jediným původcem naší spásy je Ježíš, který se za nás obětoval na kříži.

Jako zhotovitel zvonu je označen Hert Fux a rok výroby 1540. Zvon váží 400 kg a má hlas tónu Es. Zvon je jedinou chráněnou památkou v oblasti Ždánic. Zvonilo se jím až do nedávna při pohřbech a při západu slunce. Nyní zvon mlčí a po delší době se znovu rozezněl při naší návštěvě.

Bratrský dům stál na místě dnešního katolického kostela a byl zbořen na počátku 17. století. Je však možné, že některé jeho zdi byly při stavbě využity.

Až do dnešní doby se zachovala bratrská škola, číslo popisné 290. Stojí nad dnešním katolickým kostelem a vzbuzuje dojem, že se za těch čtyři sta let příliš nezměnila. Má sice novou střechu, ale uvnitř jsou patrná klenutí nad okny a zachovaný trámový strop, který je překvapivě položen na délku – takže bylo potřeba použít delší a dražší trámy. Na tomto místě bratští kněží bydleli a pracovali a s nimi i jejich žáci. Majitelům budovy dnes slouží někdejší škola jako garáž, dílna a obydlí.

Jiří Gruber

Blahoslava Ondrová (1915 – 2022)

Narodila se v roce 1915 v Brně jako prostřední dcera v rodině Aloise Chmelíka a Růženy Chmelíkové, rozené Urbánkové z Poděbrad. Jejími sourozenci byli o rok starší Milena, později provdaná za faráře Josefa Veselého, a bratr Jaromír Chmelík. Jejich otec Alois byl významný brněnský obchodník s látkami a mnozí vděčně vzpomínali na jeho pomoc. Například bratr farář Pokorný (jen o tři roky mladší než Slávka) vzpomínal při Slávkčiných devadesátinách, jak od jejího otce dostal přikrývku z velbloudí srsti a později i speciální vojenskou deku, která ho provázela do drsného podnebí vysočinského Prosetína.

Foto: zleva Milena, provdaná Veselá, Růžena Chmelíková s manželem Aloisem Chmelíkem a Slávka, provdaná Ondrová.

Chmelíkova rodina významně podporovala brněnský evangelický sbor a účastnila se jeho sborového života. Slávka zde byla confirmována jako poslední generace ještě zakladatelem tohoto sboru - bratrem farářem Václavem Pokorným. Po základní škole nastoupila na reálné gymnázium na Jaselské a po

maturitě v roce 1930 byla vyslána na internátní rodinnou školu do žitavského Ochranova – sídla novodobé Jednoty bratrské. Zde se učila základům podnikání - a protože to byla škola evangelická, také životu ve skromnosti, poctivosti a poslušnosti.

Aby mohla pracovat ve firmě svého otce, musela nejprve získat výuční list v textilním oboru a v rodinné firmě pak pracovala jako obchodní příručí. Současně studovala němčinu a angličtinu a navštívila na delší dobu Londýn a Curych. Mám na to

hezkou vzpomínku, když jsem jí jednou vyprávěl, jak jsem byl při Husově výročí v Kostnici a díval se přes plot na nepřístupné věže hradu v Gotlieben, kde byl Hus vězněn. Slávka mi pak s úsměvem řekla, že tam všude jako mladé děvče byla a památná místa osobně navštívila.

Ještě před válkou poznala Slávka ve sdružení mládeže Blahoslavova domu svého budoucího manžela, Josefa Ondru z Vysočiny (Pranty), kterému v Brně však nikdo neřekl jinak než Martin, podle jména jeho sestry. Josef byl však hned na počátku války zatčen, a když se po půl roce vrátil z koncentráku, slíbili si se Slávkou, že se do roka vezmou. To se stalo v dubnu roku 1941 v Betlémském kostele. Ač jejich rodiny patřily k brněnské honoraci, jeli na svatbu obyčejnou tramvají.

Pan farář Pokorný po létech vzpomínal, jaká byla Slávka elegantní (doslova krásná) dáma, *když jednou v zimě - ozdobena několika sněhovými vločkami na kabátě - vstoupila do Blahoslavova domu*. To konečně dosvědčují i její fotografie z těchto let. Smysl pro humor měla po své mamince Růženě, která se hodně angažovala v odboru žen brněnského evangelického sboru a kterou Slávka dochovala do jejích 83 let (1969).

Jako první se manželům Ondrovým narodila dcera Blahoslava, dnes Slavičková, potom syn Josef a jako třetí dcera Jarmila, dnes Ondráková. Při osvobozování Brna byl jejich byt na Kozí ulici vybombardován a rodina se pak několikrát stěhovala po Brně. Po válce odešli Ondrovi do Ostravy, kde našel inženýr Josef Ondra zaměstnání ve Vítkovických železárnách. Ostravský byt byl sice krásný, ale ve vzduchu tehdy poletovalo mnoho popílku, a tak se rodina po úmrtí dědečka Aloise Chmelíka vrátila do Brna na Březinovu ulici.

To už byla rodinná firma s textilem znárodněna a Slávka proto zůstala doma a pečovala o tři děti. K těm brzy přibyli tři další od její sestry Mileny, provdané Veselé, která o ně pro nemoc nemohla dočasně pečovat.

Slávka Ondrová vedla pravidelně skupinku dětí v nedělní škole a byla 15 let členkou staršovstva evangelického sboru, kde měla mnoho přátel a příbuzných (1975 - 1990). Když se však přálo k narozeninám jejímu švagrovi Josefu Veselému, nebo bratru farářů Pokornému, vždycky zůstávala vědomě v pozadí, a doslova nám zakazovala, abychom jí veřejně přáli nebo o ní napsali do sborového časopisu Setkávání.

Všechno v jejím životě se dělo neokázale, nenápadně a tiše. Přitom patřila k pevným sloupům našeho sboru celé jedno století! Na počátku beznadějných normalizačních let byla rodina v roce 1970 zasažena krutou ranou, když náhle zemřel její manžel profesor Josef Ondra. Paradoxní je, že se tak stalo v budově tehdejšího rektorátu brněnské techniky na Opletalově ulici č.6, kde je od devadesátých let opět evangelická fara, kam Slávka pravidelně chodila na kavárničku pro dříve narozené, ale nikdy mi tuto zvláštní okolnost nezmínila ani si nepostěžovala.

Slávka Ondrová pak více než 50 let žila sama, obklopena svými dětmi, vnuky, pravnuky a přáteli. Narodila se ještě za vlády císaře Karla, milovala anglickou královnu Alžbětu, která byla o 11 let mladší než ona, a zajímala se o osudy našich anglických letců, do jejichž generace patřila. Ráda cestovala, četla a sledovala všechno veřejné dění. Nechávala si posílat nedělní kázání a církevní časopisy. Poslední dva roky prožila v domově Veleta, kde o ni bylo vzorně pečováno a kde jsem se s ní pár dnů před smrtí rozloučil s požehnáním do věčného života a písněmi, které měla ráda.

Její heslo bylo: Zbytečně neutrácet, a když se jí něco nelíbilo, omezila se na stručné: U nás by se to dělalo jinak. Skoro by se dalo říci, že jejím cílem bylo zůstat neviditelná, ale o to víc pracovat a pomáhat. Není mnoho takových věrných, skromných a tichých žen, a proto jsme Pánu Bohu za její život a příběh vděční.

Jiří Gruber

Pavel Sypták (1943 – 2022)

Narodil se 14. dubna 1943 v Brně manželům Kornelovi a Anně Syptákovým jako mladší ze dvou dětí. Své dětství a mládí prožil s rodiči a starší sestrou Alenou v rodném domě v Brně na Lerchově ulici, který postavil jeho dědeček, českobratrský evangelický farář Josef Sypták. Po ukončení základní školy se vyučil elektromontérem. Toto povolání se stalo jeho celoživotní náplní a vykonával ho velmi rád. Pomáhal touto prací ve sboru i mnohým přátelům a sousedům. V našem sboru působil také řadu let jako člen staršovstva.

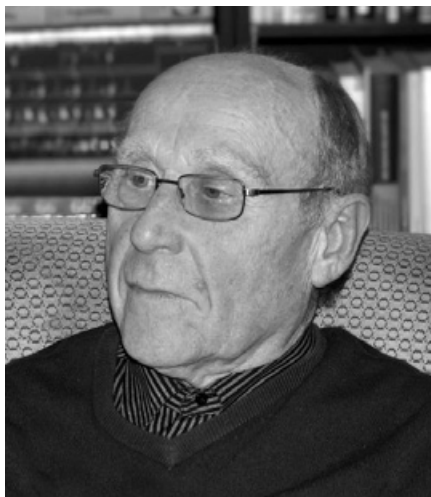
Na konci šedesátých let po ukončení základní vojenské služby se seznámil se svou budoucí ženou Jaroslavou Dvořákovou z II. brněnského sboru. Svatbu měli 10. července 1971 v Betlémském kostele na Pellicově ulici. Vychovali spolu dva syny, Petra a Jana. Rád jezdil se svou rodinou i s rodiči na chatu na Vysočině, kterou postavil se svým tatínkem Kornelem. Petr a Honza na ni mají spoustu živých vzpomínek.

Roku 2008 jeho manželka Jaroslava náhle zemřela. Pavel byl celé své stáří soběstačný ve svém rodném domě na Lerchově a staral se i o svou fenku Astu,

kteřá mu dělala dobrou společnost. V dubnu letošního roku se začal jeho zdravotní stav zhoršovat, až dospěl do stavu, kdy byl odkázán na pomoc druhých, předně své rodiny. Velkou radostí mu na sklonku života byly návštěvy jeho synů Honzy a Petra, jejich manželek Blaženy a Ivy Marie, a také čtrnácti vnoučat a čtyř pravnoučat.

Ve chvílích nemoci mu taktéž byla oporou jeho sestra Alena a neteř s rodinou.

Pan Pavel Sypták přešel na věčnost v přítomnosti svých blízkých v neděli 4. září 2022. Bylo mu 79 let. Zarmoucená rodina děkuje Pánu Bohu za jeho život a loučí se s nadějí ve šťastné shledání.

DÍKY A PROSBY

Náš dobrý a milosrdný Bože,

děkujeme Ti za Tvé Slovo,
kterým zasahuješ naše srdce a proměňuješ naše životy.
Děkujeme Ti za Tvou lásku,
kteřou rozháníš naše nejrůznější obavy,
za lásku, díky níž můžeme stát pevněji na nohách
a nemít strach z toho, co nás v budoucnu čeká.

Přimlouváme se za křesťanské sbory po celém světě,
za faráře, kazatele, kurátory, abys je v jejich práci posiloval
a žehnal jim.

Prosíme Tě za nás, abychom byli Tvými následovníky,
kteří sebe nemají na prvním místě,
ale kteří vnímají starosti lidí kolem sebe
a jsou ochotni jim pomáhat.

Přimlouváme se za všechny nemocné,

ale také za jejich blízké, za všechny pečující.
Prosíme obzvlášť za Jardu a Denisu z našeho sboru,
myslíme na své blízké a přátele
a spoléháme se na Tvou útěchu i dar uzdravování.

Přimlouváme se za lidi, kteří se cítí osamělí,
za lidi bez práce a bez domova,
za ty, kteří se ocitají v nečekaných sociálních potížích.
Přimlouváme se za všechny utlačované a diskriminované,
za nás, ať útlak a diskriminaci z pohodlnosti nepřehlídíme.

Vnímáme hrůzy války na Ukrajině
a prosíme o vytrvalost a solidaritu se všemi potřebnými,
kterým válka změnila život, která jim životy bere.
Prosíme za změnu smýšlení v Rusku, za zastavení agrese.
Myslíme na nejvýše postavené světové politiky,
aby v napjaté době nacházeli správná řešení.
Přimlouváme se i za komunální politiky,
které jsme si právě zvolili u nás:
vyprošujeme jim pokoru, zodpovědnost a moudrost,
ale i odhodlání a vytrvalost při spravování obcí a měst.

Prosíme za naše děti, za právě probíhající
Evangelický sjezd mládeže v Ostravě.
Prosíme, aby Tě mladá generace nacházela
a držela se Tvého slova a cesty, kterou jim ukazuješ.
Přimlouváme se za rodiče a jejich rodiny,
abys je povzbuzoval v každodenních starostech.

Pane Bože, voláme k Tobě společně slovy Ježíše Krista:

Otče náš, který jsi v nebesích,

Přímlovná modlitba zazněla v Husovicích 25. 9. 2022

Brno I

od 1. listopadu

Ondřej Prikner	30 let
Antonín Lerch	71 let
Magdalena Pízová	40 let
Věra Gajdošíková	76 let

od 6. listopadu

Jindřiška Gregorová	79 let
Marta Mottlová	82 let

od 13. listopadu

Martin Kučera	10 let
---------------	--------

od 20. listopadu

Jana Kalábová	50 let
Jarmila Císařová	73 let
Pavel Vlček	86 let

od 27. listopadu

Pavla Klimešová	40 let
Věra Kovářová	92 let
Josef Matocha	88 let
Alena Opletalová	79 let

Pokřtěni byli:

30.10. Michael Repčuk, nar. 2007

Rozloučili jsme se:

26.10. Alena Frčková, nar. 1941

Brno II

od 1. listopadu

Hana Frydryšková	74 let
Luděk Janča	71 let
Ladislav T. Dostál	78 let

od 6. listopadu

Vratislav Mika	92 let
Miroslav Břenek	92 let
Jaroslava Osvaldová	84 let
Tomáš Podrábský	74 let
Jakub Ryšavý	40 let

od 13. listopadu

Miluše Lahodová	81 let
Božena Justová	77 let

od 20. listopadu

Marta Jakubcová	81 let
Ivana Bedřichová	78 let

Rozloučili jsme se:

7. 10. Rostislav Rozbořil, nar. 1946

Pokřtěni byli:

9. 10. Věra Marková, nar. 2021

Kavárnička v Brně I

- 2. 11. Bratr farář Ondřej Macek připomene osobnost Martina Luthera
- 9. 11. Bratr Jan Franců promítne krásy Beskyd a Javorníků
- 16. 11. Sestra Věra Bednářová bude pokračovat ve vyprávění o Brně v proměnách času podle knížky M. Flodrové
- 23. 11. Hudební vystoupení studentů konzervatoře
- 30. 11. Pele-mele

Hudební nešpory v Červeném kostele 6. listopadu

Vystoupí při nich Vokální ansámbl Octopus Vocalis a Soubor Castello in Aria na dobové nástroje. Zazní Duchovní villancicos (lidové písně) renesance a baroka původem ze Španělska a Latinské Ameriky. Kázáním poslouží sestra Iva Květonová. Výtěžek dobrovolného vstupného je určen ve prospěch brněnské Naděje.

Hudební nešpory 4. prosince v Červeném kostele

Vystoupí při nich Ensemble Serpens cantat z Brna, který se zaměřuje zejména na interpretaci děl italských a německých barokních mistrů a autorů ovlivněných německou a italskou barokní manýrou. Soubor sestává z mladých profesionálních hudebníků hrajících na dobové nástroje, případně jejich repliky (absolventi JAMU, HAMU, Akademie Staré hudby v Brně; studium rozšířeno na zahraničních školách Universität für Musik und darstellende Kunst).

Přestože jednotliví členové preferují různé hudební žánry a směry, všechny je pojí láska ke staré hudbě. Obsazení: Kamila Dubská – varhany a cembalo, Martin Flašar - barokní housle, Alice Ondřejková – soprán, Jan Ondrejka – tenor.

Brno I

Pravidelnou schůzi jsme měli 13. října. Eliška Sedláčková nám připravila čaj a kávu a Jakub Ventruba dopravil v batůžku několik vzorků vína, kterým nás pohostil u příležitosti svých narozenin. Dělat číšníka prý při pozdních schůzích udržuje člověka v bdělém a pozorném stavu. Hodně času jsme věnovali životu sboru. Předně ohlédnutí za tím, co bylo. A snaze o reflexi. Presbyteři byli vyzváni ke zpětné vazbě na první společný rok s novými faráři. Někteří se na ni pečlivě připravili. Zaznělo ocenění i podněty, co by se dalo dělat líp, jinak. A také podnět, výzva delegovat úkoly a pracovat na prevenci proti syndromu vyhoření. Jsou před námi nebo už s námi témata jako oprava fasády, ceny energií, nutné úspory, řešení správy sborových financí po odchodu Slávky Járové. Objevuje se také zvýšená potřeba pastorace členů sboru, ale i lidí, kteří se kolem sboru pohybují, přichází nově, hledají.

Iva Květonová

Brno II

Desátého října proběhla další pravidelná porada staršovstva. Staršovstvo vzalo na vědomí zprávu o průběhu rekonstrukce Losova sálu – termín dokončení byl stanoven na konec listopadu, sociální zařízení bude hotovo ke konci září, účelová sbírka na rekonstrukci potrvá do konce kalendářního roku. Staršovstvo dále schválilo návrh, abychom opět slavili večeři Páně s kalichem, malé kalíšky zůstanou jako alternativa: každý bude moci přijímat buď z kalicha, anebo naznačí, že dá přednost přijímání z kalíšků. Dále staršovstvo schválilo pokračování spolupráce sboru s brněnskou Diakonií v dosavadním rozsahu. Přípravou hudebních nešporů staršovstvo nově pověřilo sestru Martinu Šebestovou.

Martin Horák

TÝDEN VE SBORU

Není-li uvedeno datum, koná se setkání pravidelně každý týden.

Brno I

úřední hodiny Po – Pá 9-12

Pondělí

19:00 YESle – bohoslužby
Betlémský kostel
19:00 zkouška pěveckého sboru

Úterý

14:00 h modlitební skupina
16:30 biblická hodina pro děti
16:30 dětský klub Ovečky
17:00 biblická hodina

Středa

15:00 kavárnička (pro starší
generaci)
16:30 příprava ke konfirmaci
18:00 mládež
18:00 Kurz Alfa

Čtvrtek

9:45 Klub otevřených dveří
3. 11.
13:30 Diagonie ČCE – Ovečka
3., 10. a 24. 11.
18:00 kurz Gama 3.11.
čtení evangelia
18:00 staršovstvo 10.11.
18:30 Čtvrtek! 24. 11.

Neděle

8:30 bohoslužby v Betlémském
kostele
10:00 bohoslužby v Červeném
kostele
14:00 bohoslužby v Rychmanově
s ČČSH
(druhou a čtvrtou nedělí)

Brno II

úřední hodiny St 8:30 – 11:30

Pondělí

18:30 staršovstvo 14. 11.

Úterý

8:30 Dvojka – dětský klub
15:30 setkání dětí, Tišnov
1. a 15.11.
17:00 zpěv
17:00 biblická hodina, Tišnov
1. a 15.11.
19:00 střední generace

Středa

8:30 Dvojka – dětský klub
10:30 Diakonie 2., 16. a 30.11.
18:00 biblická hodina
19:00 mládež 2. a 16. 11.
19:00 modlitební setkání 30.11.

Čtvrtek

9:30 Mateřský klub 10. a 24.11.
14:30 Kavárnička 3. 11.
16:00 setkání dětí
17:15 konfirmační příprava
18:00 dorost

Pátek

9:30 Křesťanská služba

Sobota

9:30 služby Boží, DD Kociánka
5. a 19.11.

Neděle

9:00 nedělní škola
10:00 setkání v BD
10:30 nedělní škola, Tišnov

EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I

Betlémský kostel a kostel J. A. Komenského (Červený kostel)

Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453

email: sbor@cervenykostel.cz, <http://www.cervenykostel.cz>

kazatelé: Ondřej Macek, Iva Květonová, Jiří Gruber, faráři

kurátor: Václav Matoulek, past. pracovnice: Marie Matoulková

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II

Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469

email: brno-ii@evangnet.cz, <http://brno-ii.evangelnet.cz>

kazatelé: Martin Horák, Jarmila Řezníčková, faráři

kurátorka: Eva Kazdová

pastorační pracovnice: Marta Marková

Farní sbor ČCE v Brně-Husovících

Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420

email: husovice@evangnet.cz, <http://www.ccehusovice.cz>

kazatel: Štěpán Hájek, farář

kurátor: Jaromír Klimek

Farní sbor ČCE v Brně-Židenicích

Kostel Jílkova 74, fara Konečného 6, tel: 732 819 626

email: zidenice@evangnet.cz, <http://zidenice.evangelnet.cz>

kazatelka: Radmila Včelná, farářka

kurátor: Miroslav Maňák

Diakonie ČCE - středisko v Brně

Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401

email: brno@diakoniecce.cz, <http://brno.diakonie.cz>

ředitel: Lenka Svobodová

Evangelická akademie,

Vyšší odborná škola sociálně právní

Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz

Střední zdravotní škola Evangelické akademie

Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,

<http://www.eabrno.cz>

ředitelka: Renata Michálková

kaplanka: Marta Židková

Filipka: Škola příběhem - církevní základní škola

Filipinského 1, 615 00 Brno-Židenice, tel: 724 955 544

email: skolafilipka@gmail.com

<https://skolafilipka.cz>

ředitelka: Ruth Konvalinková

Setkávání - brněnský evangelický měsíčník. Ročník 2022 (XXIV). Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Martin Horák. Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Doporučená cena jednotlivého čísla 20 Kč. Roční předplatné 200 Kč. Redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6. Vychází 10x ročně.